

TER BESLISSING

Directoraat Generaal
Volksgezondheid

Voeding,
Gezondheidsbescherming en
Preventie

Team 2

Opgesteld door

Datum Document

04-12-2023

Kenmerk

3731408-1056759-VGP

Bijlage(n)

Aan

Staatssecretaris

Deadline:

nota

(ter beslissing) Kamerbrief voortgang preventieaanpak leefstijl met focus op overgewicht en voeding

1. Aanleiding

In december vorig jaar heeft u de Kamer geïnformeerd over uw inzet op de aanpak overgewicht en voeding. Daarin heeft u aangegeven de Kamer jaarlijks te informeren over de uitwerking van genoemde voornemens en voortgang van acties. Met deze nota wordt de geplande voortgangsbrief aan u voorgelegd.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het versturen van de voortgangsbrief en het stuk te ondertekenen.

Onder lijn 2 geeft u aan dat de eerste NAPV-monitor op basis van levensmiddelendata in 2025/2026 zal plaatsvinden. In een Kamerbrief van afgelopen juni ging u uit van een eerste NAPV-monitor in 2025, echter is 2026 een realistischer moment gelet op de uitkomst van de eerste tussenevaluatie waaruit blijkt dat de NAPV-criteria nog niet bij alle bedrijven bekend zijn. Gaat u akkoord met het verschuiven van de eerste NAPV-monitor van 2025 naar 2026?

Met een reactie voor 12 december kan de brief nog voor het kerstreces worden verstuurd.

3. Kernpunten

De brief schetst de voortgang op een aantal voornemens en acties langs de in de eerdere brief aangekondigde vier lijnen: 1) aanpak gericht op kinderen en jongeren, 2) een gezonde voedselomgeving, 3) een beweegvriendelijke leefomgeving, en lijn 4 ondersteuning van mensen met overgewicht en obesitas.

Bij lijn 1 plaatst u de resultaten van het eerder opgeleverde onderzoek naar de effectiviteit van het programma Gezonde School in context en geeft u o.a. aan welke inzet er op dit moment is op schoolmaaltijden vanuit het Kabinet en op welke wijze lokaal en regionaal voortgang wordt gegeven aan de aanpak Gezonde Basisschool van de Toekomst. Bij lijn 2 geeft u o.a. aan dat voor het creëren van een bevoegdheid voor gemeenten om ongezonde voedselaanbieders te weren en bepaalde onderdelen van een verbod op de marketing van ongezonde voeding gericht op kinderen een nieuwe wettelijke grondslag nodig is en daarom een wet op de voedselomgeving moet worden opgesteld om doorgang aan deze

maatregelen te geven. Bij lijn 3 verwijst u o.a. naar de campagne 'fit op jouw manier' en naar de voortgang op het creëren van een sterkere verbinding tussen scholen en de sportsector om sporten buiten schooltijd onder leerlingen te stimuleren. Bij lijn 4 geeft u o.a. de stand van zaken op de ketenaanpak overgewicht en obesitas voor kinderen en de netwerk aanpak overgewicht en obesitas voor volwassenen weer. Ook informeert u de Kamer over de resultaten van een onderzoek naar de Gecombineerde Leefstijl Interventie.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

In het Coalitieakkoord wordt het belang van een gezonde leefomgeving benadrukt en aangegeven dat gezonde keuzes makkelijk worden gemaakt en ongezonde keuzes worden ontmoedigd. Ook de ambities uit het NPA worden benadrukt en gebruikt als uitgangspunt voor het beleid. In het coalitieakkoord is tevens afgesproken dat bindende afspraken met de industrie over gezondere voedingsmiddelen worden gemaakt.

Met deze brief doet u twee moties af:

- motie Van der Laan, waarin de regering wordt verzocht met de industrie in gesprek te gaan over het verhogen van de leeftijdsgrens in de reclamecode voor Voedingsmiddelen naar 18 jaar.
- motie Den Haan, waarin de regering wordt verzocht om in beleid over leefstijl niet alleen aandacht te hebben voor overgewicht maar ook expliciet ondervoeding daarin op te nemen.

Met deze brief, en de aanbieding ervan aan de Eerste Kamer, doet u de volgende toezegging af:

- De staatssecretaris van VWS zegt toe in de eerder toegezegde voortgangsbrief Preventieaanpak leefstijl met focus op overgewicht en voeding welke eind 2023 naar de Kamer verzonden zal worden, de uitkomsten van het onderzoek Gezonde School in context plaatsen van de beleidsinzet op overgewicht en voeding.
- De staatssecretaris stuurt de Kamer dit voorjaar een brief over de stand van zaken rondom de aanpak van kindermarketing, de rol van influencers en andere opmerkingen die daarover tijdens het debat zijn gemaakt.
- De staatssecretaris van VWS informeert de Kamer in het voorjaar 2023 over de voortgang met betrekking tot productverbetering en zal hierbij ook ingaan op het aspect wettelijke verankering.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

In de media is aandacht voor onderwerpen die de thema's uit deze brief raken, zoals het beperken van locaties waar fastfood te koop is in een gemeente en Nutri-Score.

c. Financiële en personele gevolgen

In het kader van kindermarketing kunnen uitvoeringskosten verwacht worden aangezien er nieuwe bevoegdheden voor handhavende organen moeten komen. De precieze gevolgen zijn afhankelijk van de nadere uitwerking.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

Het verbod op kindermarketing kent verschillende afbakeningsvraagstukken. Dit betreft onder andere de afbakening van ongezonde voeding en van

'marketingtechnieken gericht op kinderen'. Een scherpe afbakening is noodzakelijk voor de rechtszekerheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Ook raakt een marketingverbod aan diverse rechten, zoals het intellectuele eigendomsrecht, de vrijheid van meningsuiting en het vrije verkeer van goederen. Een goede onderbouwing van de proportionaliteit en subsidiariteit van een verbod is daarmee noodzakelijk voor de juridische haalbaarheid.

De (uitoefening van de) bevoegdheid voor gemeenten om het aanbod van ongezonde voedselaanbieders in te perken, moet in overeenstemming zijn met de Dienstenrichtlijn gelet op de vrijheid van vestiging. Daarvoor moet o.a. de noodzakelijkheid van inperking van ongezonde voedselaanbieder voldoende onderbouwd kunnen worden. Ook is het van belang dat de methode om vast te stellen hoe gezond of ongezond het aanbod is van een bepaalde aanbieder voldoende specifiek is.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De brief is op punten afgestemd met de directies PG, Sport, Z, DCO en WJZ en het ministerie van OCW. Daarnaast is afstemming met diverse veldpartijen geweest, waaronder het RIVM, het Voedingscentrum, JOGG en FNLI.

f. Gevolgen administratieve lasten

Geen bijzonderheden

g. Toezeggingen

U doet de volgende toezeggingen in de brief:

- U zegt toe de resultaten van het onderzoek naar de JOGG-aanpak in het eerste kwartaal van 2024 te delen.
- U zegt toe de resultaten van het onderzoek naar de mogelijkheden voor het belasten van suiker in voedingsmiddelen, anders dan alcoholvrije dranken, met de Kamer te delen in het eerste kwartaal van 2024.
- M.b.t. pilot sport en school zegt u toe de Kamer in het eerste kwartaal van 2024 te informeren over een concreet en gedragen voorstel.

h. Fraudetoets

Geen bijzonderheden.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.